

6 Cena numeru **6**
 halerzy
 w Krakowie, Podgórzu
 i na prowincyi.
PRENUMERATA
 miesięcz. w Krakowie już
 s dostawą do domu K 1.50
 na prowincyi
 z przesyłką pocztową K 1.50
 Prenumerata za granicą
 mk. 1.50, fr. 2, rb. 1.
 Pojedyncze egzemplarze
 nabywać można we wszyst-
 kich agencjach pism i na
 wszystkich dworcach kolej.
 Kto. P. K. Oszcz. 126-896

NOWINY

DZIENNIK POWSZECHNY

Z 5 dodatkami. »Romans i powieść« (3 razy tygodniowo) »Tydzień
 humorystyczny« (we wtorki) i »Praktyczna gospodyni« (we czwartki).

OGŁOSZENIA
 za wiersz petitu 16 h., za
 każdy następny raz po
 12 h.; drobne ogłoszenia po
 4 h. od wyrazu (minimum
 50 h.). Nadesłane za wiersz
 petit. 50 h. Spód na każdej
 stronie po koron 6.
 Załączniki K 15 za tysiąc.

Ogłoszenia przyjmuje
Administracja „Nowin“
 w Krakowie
 ul. św. Gertrudy 10, otwarta
 od g. 8 rano do 8 wieczór.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Gertrudy 10. Telef. 340.

„Nowiny“ wychodzą o godz. 1½ popoł. codziennie z wyjątkiem świąt.

Uchwała Rady Miejskiej.

Kraków, 13 czerwca.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej, na którym zakończono szczegółową dyskusję budżetową i uchwalono w myśl wniosku referenta budżet na r. 1913, powzięto też następującą rezolucję (według wniosku r. Daszyńskiego z poprawką r. Federowicza):

„Rada miasta Krakowa ubolewa nad tem, że w Sejmie nie uchwalono nowej ustawy wyborczej, dającej szerokim warstwom narodu znaczenie i wpływ w Sejmie.

Rada odpiara stanowczo podniesione przez stronnictwa, wrocie reformie wyborczej, zarzuty, jakoby reforma wyborcza oznaczała niezdrową radykalizację stosunków politycznych, lub aby się sprzeciwiała narodowym interesom polskim.

Rada oświadcza się za najdalej idącą demokratyzacją prawa wyborczego do Sejmu i wybitnem pomnożeniem liczby mandatów dla mieszczaństwa, ludu wiejskiego i robotników“.

Uchwała Rady miejskiej stwarza platformę dla wyborów sejmowych, kreśli wytyczną, po której akcja wyborcza postępować winna. Reforma wyborcza jest dziś najpilniejszą koniecznością krajową. Ona jedna spowodować może uspokojenie kraju, ona jedna uzdolni Sejm do pracy.

Miasto Kraków, które wybiera czterech posłów, wybrać musi mężów, którzy jasno i niedwuznacznie opowiedzą się za przeprowadzeniem reformy i szczerych dołożą starań, aby w nowym Sejmie sprawa ta została sfinalizowana. Uchwała Rady miejskiej Krakowa nie przesądza, czy należy obstawać przy kompromisowym projekcie reformy, ale z naciskiem zaznacza, że reforma wyborcza oprzeć się musi na podstawie demokratycznej i w całej pełni uwzględniającej interesy ludności miejskiej, dźwigającej główne ciężary krajowe i przedstawiającej inteligencję kraju.

Stronnictwo mieszczańskie, które reprezentuje większość wyborców miejskich, zajęło w rezolucji, uchwalonej na ostatniem swoim zebraniu, stanowisko identyczne z tem, jakie zajęła Rada miejska. Stronnictwo mieszczańskie winno niezwłocznie ustanowić czterech kandydatów, którzy pod sztandarem demokracji kraju rozpoczną kampanię wyborczą. Już tylko dwa tygodnie dzieli nas od wyborów, a przeciwnicy nie zasypiają gruszek w poście.

Dziś zbiera się w sali Rady powiatowej obszerniejszy komitet stronnictwa mie-

szczańskiego. Ma on ważne zadanie do spełnienia.

W postanowieniach swych kierować się winniem jedynie i wyłącznie względem na dobro mieszczaństwa, nie zaś względami postronnymi. Mieszczaństwo ma dosyć siły, aby wolę swoją przeprowadzić.

Sesji lipcowej parlamentu nie będzie.

Dyskusja nad planem finansowym

w parlamencie nie została wczoraj zakończoną z powodu ruskiej obstrukcji. Pos. Abrahamowicz, który wczoraj przemawiał, oświadczył, że Koło dąży do możliwie szybkiego zala-

twienia planu finansowego i pragmatyki urzędniczej. Wystąpił też przeciw Rusinom, którzy uprawiają taktkę wymuszania.

Na ten zarzut odpowiedział pos. Lewicki, podnosząc, że taktyka ich zmierza tylko do przeprowadzenia porozumienia między Polakami a Rusinami.

Losy planu finansowego

są jeszcze bardzo wątpliwe. Na razie wprowadzić Rusini zdecydowali się zaprzestać obstrukcji, ale podejmą ją w przyszłym tygodniu, jeżeli rząd nie odstąpi od zamiaru zwołania sesji letniej. Przeciw sesji lipcowej, któraby miała za zadanie uchwalenie planu finansowego, oświadczyli się czescy agraryusze jeszcze ostrzej, niż Rusini.

Sesja lipcowa niema widoków i prawdopodobnie zwołaną nie będzie, mimo iż stronnictwa większości są za jej zwołaniem i

Okrutni ludzie. (Opis wewnątrz numeru).

Program od czwartku 12 do niedzieli 15 czerwca 1913 roku.

Tydzień nowości Pathego Nr. 23. — „Dalejże do zawodów“, humoreska sportowa. — „JEGO KOBIETA“, dramat amerykański w 2 aktach, oparty na tle walk Indian z osadnikami Ameryki północnej. W akcie drugim utrzymujące widza w napięciu szczegóły walki i rzezi osadników. — „Kandydatem mimo chęci“, komedia amerykańska. — „Delta nad Nilem“, wspaniałe zdjęcia z natury. „Finkler nie przebiera w środkach“, komiczne. — „WIELKA WYGRANA NA LOTERYI“ doborowa humoreska. (Nordisk) — „STARA ŁAWKA“, dramat z życia w 3 aktach.

Przedstawienia trwają: w dnie powszednie od g. 5—11, w niedziele od g. 4—11.

KINO-WANDA

Gertrudy 5. niedaleko poczty.

mimo, że dr Leo opracował już plan przeprowadzenia planu finansowego, polegający na przetamaniu obstrukcji, wytrwałością posłów z większości, którzyby siedzieli w parlamencie na najdłuższych posiedzeniach i w ten sposób zmogli obstrukcję.

Pomoc dla Galicyi.

Przesilenie międzynarodowe wywołało w Galicyi wielkie przesilenie gospodarcze. W samym Lwowie jest obecnie 13.000 robotników bez zajęcia. Zachodzi obawa, że mogą z tego powodu wybuchnąć niepokoje, tak jak przed laty 10.

Aby temu zapobiedz, namiestnik Korytowski, który obecnie bawi w Wiedniu, wszczął akcję u rządu, zmierzającą do przedsięwzięcia środków do złagodzenia ekonomicznego przesilenia w Galicyi. Onegdaj odbyła się konferencja hr. Stürgkha, min. Zaleskiego i namiestnika wraz z posłami Lisiewiczem, Sliwińskim i Daszyńskim. Na tej konferencji ułożono następujące zarządzenia:

Przedewszystkiem ma być utworzona krajowa dyrekcyja pracy dla Galicyi z siedzibą we Lwowie, a z technikiem na czele, dalej poczynione będą starania, by ministerstwo robót publicznych wszelkie restancje, niezadowolone prośby budowlane i kolaudacyjne możliwie szybko załatwiło, lub przekazało technikom prywatnym dla wypracowania w najkrótszym czasie. Projektowana budowa kanału Wisła-Dniestr ma być możliwie szybko rozpoczęta. Zarówno prezydent ministrów, jak minister skarbu uznają konieczność bezpośredniej akcji wobec przesilenia gospodarczego w Galicyi. Namiestnik otrzymał dla rozpoczęcia koniecznych zarządzeń daleko idące pełnomocnictwa.

Na podstawie oświadczeń obu ministrów polskich uczestnicy obrad odnieśli wrażenie, że rząd ze względu na smutne położenie gospodarcze ludności obecnie w szybszym tempie przeprowadzi budowę państwowa.

Równouprawnienie polityczne kobiet.

Kongres sufrażystek w Wiedniu.

(Od naszego korespondenta).

Wiedeń, 12 czerwca.

Pogoda nie sprzyja bojowniczkom o polityczne równouprawnienie kobiet. Zaraz w pierwszym dniu kongresu wiedeńskiego, który tym razem sufrażystki urządziły w Wiedniu, deszcz padał od samego rana, jak z cebra. Damy, należące do komitetu wiedeńskiego, daremnie siły się swoim gościom pokazać wszystkie piękności stolicy naddunajskiej w jak najlepszym świetle. Tego światła nie było, bo słońce schroniło się za chmury, a chmury lały wodę strumieniami na Wiedeń i kapały go w szarych półcieniach, zacierających wszystkie piękności architektoniczne monumentalnych budowli wiedeńskich.

Ale wzamian za to przyszła wspaniała nowina polityczna i to z tej północy, która tak uchodzi za ponurą. Storthing czyli Izba poselska norweska uchwaliła właśnie wczoraj nadać pełne równouprawnienie polityczne kobietom, czyli wyposażyć je w czynne i bierne prawo wyborcze na równi z obywatelami płci męskiej.

Jest to wiadomość, która zapewne do łez rozczuli każdą bojowniczkę o równouprawnienie kobiet. Rasa skandynawska przoduje ludzkości w postępie politycznym. Do tej pory tylko Sejm fiński miał z wszystkich parlamentów europejskich w swoich murach nie tylko posłów płci

męskiej, lecz także posłów płci żeńskiej. Szeroko pojęta i głęboko sięgająca demokratyzacja społeczna fińska sprawiła, że jeszcze przed kilku laty przy wprowadzeniu nowej konstytucji fińskiej uchwalono nadać kobietom pełne prawo wyborcze czynne i bierne. Dzisiaj Norwegia, kraj na wskroś demokratyczny, społeczeństwo, które nie zna arystokracji, naród, który z niezmierną energią w ostatnich dziesiątkach lat wysunął się na czoło narodów handlowych morskich mimo stosunkowo drobnej ilości swoich współobywateli — ten naród dzisiaj przypuszcza kobiety do współrządzenia krajem.

I nie ulega najmniejszej wątpliwości, że Norwegczycy nie będą mieli powodu żalowania ani na chwilę, że nadali kobiecie prawo współdecydowania o całej akcji prawodawczej i o kontroli nad działalnością machiny rządowej.

Jesteśmy zdania, że udział kobiet w życiu politycznym bezwarunkowo uszlachetni jego obawy zewnętrzne i wewnętrzne. Niech nikt nie zarzuca kobietom, że ich inteligencja nie dorasta do tej wysokości, na którą się musi wzbudzić umysł ludzki, by mógł objąć całokształt życia państwowego. My, mężczyźni, uderzmy się w piersi i powiedzmy zupełnie szczerze, ilu to wśród nas jest na tyle przygotowanych do życia publicznego, by z pełną samowiedzą i z zupełnym krytycyzmem mogli decydować o załatwianiu spraw publicznych lub choćby o wyborze godnego przedstawiciela naszych poglądów politycznych. O ile wyżej nad tysiące mężczyzn stoi kobieta inteligentna, umiejąca samodzielnie zarabiać na życie lub jako matka, kierująca całą rodziną i wychowująca nowe pokolenia.

Anglia pójdzie śladem Norwegii.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że uchwała parlamentu norweskiego oddziała na Anglię w duchu przyspieszenia życzeń sufrażystek.

Wprawdzie społeczeństwo angielskie jest bardziej konserwatywnem, aniżeli społeczeństwo norweskie; wprawdzie arystokracja i wielki kapitał grają w życiu politycznym angielskiem o wiele większą rolę, niż w życiu społeczeństwa norweskiego; wprawdzie i konserwatyści i i wszyscy wielcy kapitaliści nie życzą sobie przypuszczenia do życia politycznego takiego żywiołu zupełnie nowego, jakim byłyby kobiety — obywatelki, wyposażone czynnym i biernym prawem wyborczym.

Mimo te przeszkody jednak nie ulega najmniejszej wątpliwości, że opinia publiczna angielska na wiadomość o uchwale parlamentu norweskiego przechyla się obecnie na korzyść kobiet angielskich, domagających się równouprawnienia politycznego. Niema najmniejszego powodu przypuszczać, że kobiety angielskie stoją pod względem umysłowym i pod względem wyrobienia społecznego oraz politycznego niżej, aniżeli kobiety norweskie. Byłaby to wielka obraza dla narodu angielskiego. Każdy rozsądny Anglik powie sobie, że to, co jest możliwem w Norwegii, jest również możliwem i wykonalnem w Anglii. Kobiety angielskie z taką wytrwałością i z takim poświęceniem walczą o zdobycie prawa wyborczego czynnego i biernego, że wreszcie obywatele angielscy — zwłaszcza teraz na wiadomość o uchwale parlamentu norweskiego — powiedzą sobie, iż należałoby wreszcie ustąpić i uznać kobiety za zupełnie równouprawnione obywatelki polityczne.

A za przykładem Anglii pójdą prędzej czy później także inne państwa europejskie. *Amon.*

Każdy nowy abonent „Nowina” otrzymuje bezpłatnie premium „Przez lądy i morza”, zbiór interesujących powieści z 30 ilustracjami.

O zniesienie instytucji „nauczycieli tymczasowych”.

Kraków, 13 czerwca.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej (przewodził wicepr. Sare) toczyła się w dalszym ciągu szczegółowa dyskusja budżetowa.

W dyskusji nad etatem oświaty, przedłożonym przez r. Bandrowskiego, zabrał głos r. m. dr Tilles i omawiał działalność zarządu miejskiego w dziedzinie szkolnictwa. Mowca z uznaniem podniósł, że gmina nasza nie zadawałna się ponoszeniem tych ciężarów, które nakłada na nią ustawa, ale że ponad obowiązek ponosi znaczne wydatki na udoskonalenie szkolnictwa, jak: utworzenie ponad przymus szkolny klas IV. i V. przy szkołach wydzielowych, utworzenie kursów gospodarstwa domowego, miejska szkoła gospodarstwa domowego etc.

Niemniej jednak są niedomagania, których usunięcie wprawdzie nie zawsze leży w granicach kompetencji zarządu miejskiego, na których usunięcie jednak Rada miejska może wywrzeć stanowczy wpływ przez swoich delegatów w Radzie szkolnej kraj. i okręgowej.

Dr Tilles przedstawił a n o m a l i e, że na 103 nauczycieli stałych mamy w Krakowie 61 tymczasowych, którzy mają najlepsze kwalifikacje, mają wyższe nawet studia, a jedyna różnica między nimi a stałymi jest, że pobierają tylko 60% płacy normalnej. Jeszcze gorzej przedstawia się stan rzeczy u nauczycielek, bo na 102 stałych mamy w Krakowie 78 nauczycielek tymczasowych. Przyczyna leży w zbyt powolnym tempie w organizowaniu nowych szkół. Mowca domagał się więc organizowania szkół, gdzie do tego zachodzą warunki ustawowe i żądał tego stanowczo odnośnie do paralelek szkoły Piramowicza. Następnie domagał się utworzenia klasy IV. wydzielowej przy szkole im. Kazimierza W. oraz zorganizowania klas IV. i V. wydzielowych w szkole ces. Elżbiety.

Wreszcie zwrócił się mowca w dłuższym wywodzie przeciw tolerowaniu baraków szkolnych, wykazując w dosadnych słowach rażące braki, zwłaszcza baraku przy ul. Dietlowskiej, który ma w 3 klasach grzyb i uraga najprymitywniejszym wymogom higieny. Barak ten należy najrychlej zburzyć, a w tej okolicy wybudować nową szkołę.

Wśród potakiwania całej Rady postawił dr Tilles następujące rezolucje:

1) Rada m. uprasza swych delegatów w Radzie szkolnej kraj. i w Radzie szkolnej okręg. aby domagali się przyspieszenia organizacji nowych szkół pospolicznych i wydzielowych we wszystkich tych wypadkach, w których zachodzą ustawowe warunki do organizacji takich szkół.

2) Wzywa się sekcję szkolną, aby bezzwłocznie poczyniła odpowiednie kroki celem przeprowadzenia organizacji nowej szkoły pospolicznej żeńskiej z paralelnych klas szkoły XII. im. Piramowicza.

3) wzywa się sekcję szkolną, aby bezzwłocznie zajęła się utworzeniem klasy IV. wydzielowej przy szkole wydzielowej V. im. Kazimierza W.

4) Wzywa się sekcję szkolną, by jak najrychlejsze zajęła się zorganizowaniem klasy IV. i V. wydzielowej w szkole wydz. żeńskiej im. ces. Elżbiety.

5) Poleca się Magistratowi, aby w jak najkrótszym czasie przedłożył Radzie m. wnioski w celu usunięcia szkół barakowych, a w szczególności szkoły barakowej przy ul. Dietlowskiej i zastąpienia jej odpowiednim budynkiem szkolnym.

Rezolucje powyższe Rada uchwaliła.

„SZATNIA”

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

123

Kraków, ulica Sławkowska 1. 14.

Chrześcijański skład ubrań męskich gotowych i na zamówienie. — Zawsze świeże modele. Ceny nader niskie.

==== Towar doborowy. =====

Ze świata politycznego.

Przepisy uzupełniające do ustawy prawosławnej, przedłożone wczoraj przez ministra sprawiedliwości Hohenburgera, są tak reakcyjne, że wywołały powszechne oburzenie. Minister Hohenburger chciałby nimi wprost skneblować prasę.

Hr. Tisza oświadczył wczoraj na posiedzeniu Sejmu węgierskiego, że jego program polityczny jest taki sam, jaki był program Luakacsa. W sprawie Chorwacy dążyć będzie do przywrócenia tam najprędzej normalnych stosunków.

Zamordowanie wielkiego wezyra jest, wedle zgodnej opinii prasy, oznaką zupełnego wewnętrzznego rozkładu Turcji. Okazuje się, że armia turecka jest podzieloną na dwa wrogie sobie obozy. Słychać, że z nad Czataldży armia miała ruszyć na Konstantynopol, aby pomścić śmierć Nazima paszy, zamordowanego w styczniu przez Enver beja. Przywódcy młodoturcy są w niebezpieczeństwie życia. Liga oficerska rośnie w siły i zwraca się przeciw Młodoturkom. Liga ma zamiar usadzić na tronie na nowo Abdula Hamida.

Mordercą wielkiego wezyra jest Albańczyk Topal Tewfik. Ma lat 28; jest chromy. Do morderstwa został namówiony za zapłatą.

Konstantynopol znajduje się niemal w stanie oblężenia. Młodoturcy dokładają wszelkich sił, by się jeszcze utrzymać przy władzy.

W parlamencie niemieckim oświadczył wczoraj minister wojny, że Redl nie mógł wogóle dostać w ręce tajnych materiałów zarządu armii pruskiej.

Przeciwko Dumie. Wśród szlachty rosyjskiej powstał projekt wysłania do cara memoriału z żądaniem zamknięcia Dumy, jako instytucji konstytucyjnej.

Wielkie manewry floty angielskiej rozpoczyna się 10 lipca. Weźmie w nich udział 335 okrętów wojennych. Tak olbrzymiej floty jeszcze raz nie widziano.

Czarnogórcy dotąd jeszcze nie opuścili Skutari i okolicy, mimo że termin, wyznaczony im w tym celu już dawno minął.

Francuska Rada ministrów postanowiła przyspieszyć obrady parlamentu nad 3-letnią służbą wojskową, tak, by ustawa odnośna uchwalona została przed 15-lipca.

W Maroku rozpoczęły się znowu walki tubylczej ludności z najeźdźcami hiszpańskimi.

Naokoło sceny i estrady

„Gri-Gri.”

Operetka w 3 aktach Boekersa i Chancola z muzyką P. Linckego, wystawiona przez zespół lwowski, nie odznacza się ani zbyt spójną treścią, ani też oryginalną muzyką. Mimo to wyróżnia się z pośród operetek humorem i niezwykłością założenia.

Konsul francuski Gaston Deligny nawiązuje stosunek z córką murzyńskiego władcy Mageliki uroczą p. Gri-gri, a nawet żeni się z nią, w przekonaniu, że związek ten nie obowiązuje. — Po słodkich chwilach, wypełnionych w akcie pierwszym ciekawymi duetami, wraca do Paryża, gdzie żeni się z siostrzenicą ministra. Piękna Gri-gri podąża za nim do Paryża wraz ze swym ojcem, który pragnie sprzedać swą koronę Francuzom. Dwa akty następne wypełnione są perypetyjami murzyńskiego króla w Paryżu, dostarczającymi sposobności do wesołości budzących sytuacji, król bowiem z córką dostają się w końcu do teatru rozmaritości.

Muzyczka Linckego, uderzająca chwilami w ton poważniejszy, miła przedewszystkiem jest dla tego, że przypomina, tak jego poprzednio poznane utwory, jak niemiłej bogata jest w

Abdykacja króla serbskiego?

W niedzielę 15 bm. minie 10 lat od dnia, w którym król Piotr I. zasiadł na serbskim tronie. W środę ubiegłą minęło dziesięć lat od dnia zamordowania króla Aleksandra i królowej Dragi. Rocznicą ta przeszła w Belgradzie całkiem niespostrzeżenie. Tylko w katedrze odbyło się nabożeństwo, zamówione przez rodzinę Obrenowiczów, na cmentarzu zebrało się zaledwie kilka osób nad opuszczoną i zaniedbaną mogiłą, kryjącą w sobie zwłoki królewskiej pary serbskiej. Na mogile tej wznoszą się dwa proste drewniane krzyże — napisy na nich zartate, deszczem splukane — nikłby nie powieidiał, że to królewski grób.

Właśnie w tym roku jubileuszowym dla króla Piotra mnożą się coraz bardziej pogłoski, że nie ma on zamiaru nosić dłużej korony, którą mu

przed dziesięciu laty, dnia 15 czerwca 1903 r. ofiarowano, ale że ma zamiar dokonać postanowienia, z jakim nosi się już oddawna i abdykować na rzecz swego drugiego syna, księcia Aleksandra, jak tylko załatwiony zostanie spór bułgarsko-serbski w sprawie podziału zdobyczy.

Taką wiadomość przynosi z Belgradu jedno z pism londyńskich, mające zwykle dobre wiadomości z Belgradzkiego dworu. Donosi ono dalej, że przedstawiciel króla w cichości rozgląda się za nabyciem gdzieś w okolicy Genewy willi dla króla Piotra. Przed powołaniem na tron, książę Piotr Karageorgewicz przez kilka lat mieszkał w Genewie.

Król Piotr, który dnia 29 bm. skończy 69 lat, cierpi na postępującą arteriosklerozę. To jest powodem, że chce się zbżyć ciężaru korony i spędzić resztę dni swoich w zaciszu i spokoju.

Zamordowanie profesora Polaka przez Rusina.

Ze Lwowa otrzymujemy dalsze szczegóły morderczego zamachu na prof. Butkowskiego.

A więc spisek.

Przeświadczenie o istnieniu zмовy w sprawie zamordowania profesora B., a co najmniej faktu, że szersze koła uczniów-Rusinów wiedziały o bliskim zamachu Dżegała na prof. Butkowskiego, przeważa wśród wszystkich uczniów seminarium. W szczególności znamienitym jest fakt, że gdy tylko rozległ się w gmachu odgłos strzałów, w III klasie normalnej wyskoczył jeden z uczniów — Rusinów — na ławkę i krzyknął:

„Wiwat, koledzy!”

Musił więc jeszcze przed zamachem coś o nim słyszeć.

Naoczni świadkowie mordu twierdzą stanowczo, że gdy Dżegało przyszedł wczoraj o godzinie 9 rano wprost na lekcję profesora Butkowskiego, był zupełnie spokojny i do jednego z kolegów oddziału III A powiedział:

„Dzisiaj będziemy się zgnali!”

Gdy ów kolega go zapytał, jak to ma rozumieć, Dżegało zamilkł.

Po samobójstwie seminarzysty Czornija w marcu z. r. miał się Dżegało wyrazić:

„Za Czornija muszę dać Butkowskiemu!”

Gdy raz jeden z kolegów zobaczył u Dżegała w stoliku rewolwer, ten powiedział:

„cytaty” muzyczne z innych dzieł tego pokroju. Nie nuży słuchacza i mało odwraca jego uwagę od sytuacji scenicznych, mieniących się jak w kalejdoskopie, bo pokazującej widzowi różne cuda, poczynając od tańca kanibalów, a skończywszy na kankanie, odtańczonym przez balet lwowski bardzo zyskownie.

Artyści operetki z p. Blumenthalową, Miłowską i Kasprowiczową na czele dokładają wszelkich starań, by widowisko było udatne. — Usiłowania te wieńczy skutek, publiczność bowiem bawi się na tej operetce doskonale.

St. Bursa.

Popis uczniów pianistki p. Bąkowskiej odbył się w sali T-wa technicznego przy bardzo licznej publiczności, która miała sposobność stwierdzić, iż jedna z uczennic prof. Lalewiczki spełnia sumiennie zadania pedagogiczne, traktując naukę bardzo solidnie. Uczniowie p. Bąkowskiej posiadają zgrabne uderzenie w instrument, dobre prowadzenie ręki i racjonalnie studyowaną technikę, co muzykalność ich rozwija tem więcej, że dobór utworów produkowanych jest trafny i starannie opracowany. Popisywały się p. J. Iwanczewska, Z. Bartikówna, J. Bąkowska i E. Czaplicki, zyskując okla-

„Czeka on swego przeznaczenia — ma spełnić wielkie dzieło!”

Morderca zranił Polaków.

Prof. Butkowski upadł już po pierwszym strzale, a wtedy morderca strzelił jeszcze dwa razy do leżącego na ziemi.

Jak bardzo nieścisłe zeznawał Dżegało na policyi, dowodzi kwestya strzałów do uczni, którzy dźwigali prof. Butkowskiego. Mianowicie Dżegało twierdził, że strzelił raz tylko w nieokreślonym kierunku, tymczasem jest faktem, że do kolegów, którzy wypełnili kurytarz, strzelił dwukrotnie i zranił dwu seminarzystów — Polaków, a to Rafała Szuszkiewicza (w łopatkę) i Włodzimierza Zatwarnickiego.

Fałszywe zeznania mordercy.

Z grona profesorów seminarium nauczycielskiego komunikują szczegóły, które stoją w sprzeczności z zeznaniami, złożonemi przez Dżegała w czasie przesłuchania policyjnego. — Przede wszystkim nauczyciele stwierdzają, że Butkowski nie dał Dżegale ani jednej złej noty z języka polskiego. Wprawdzie w pierwszym półroczu Dżegała dostał złą notę z geografii, historii, języka niemieckiego i polskiego, ale ś. p. Butkowski nie miał nic wspólnego z tą klasyfikacją, gdyż był wówczas na

ski audytorium. Popisy urozmaiciła deklamacja, poprawnie wygłoszona scena z „Nocy listopadowej” Wyspiańskiego, ozdobił zaś w wysokim stopniu i ożywił współudział p. Ewy Kowalskiej, jednej z utalentowanych uczennic szkoły operowej prof. St. Bursy. P. Kowalska posiada głos miły, doniosły, doskonale urobienie w metodzie trafnie zastosowanej, dzięki czemu pieśni Paderewskiego i Tirindello, odśpiewane bardzo składowie, zyskały utalentowanej panience żywy aplauz i żądanie naddatków. — Dochód z popisu przeznaczony był na cele jednego z kobiecych Kół T. S. L.

Kr.

Koncert „Lutni” krakowskiej, który się odbędzie w sobotę 14 b. m. w parku zabaw „Oleandry” budzi ogromne zainteresowanie. — Program składa się z utworów melodyjnych i przystępnych zarówno dla szerszych warstw słuchaczy, jak i dla wybrednych miłośników muzyki. Kierownictwo art. „Lutni” trzymając się zasady popierania muzyki polskiej wybrało na program kompozycje Galla, Maszyńskiego, Moniuszki, Münchheimera, Noskowskiego, Steibelta i w. i. Początek produkcji muzyki wojskowej jak zwykle o g. 4-tej, produkcje zaś „Lutni” rozpoczynają się o godz. 6.

KINOTEATR

TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ

ULICA PODWALE LICZBA 6.

Program Od piątku 13 czerwca do czwartku 19 czerwca b. r. włącznie w dni powszednie od godz. 5-11, w niedzielę i święta od g. 3-11 w.

„Ptaki drapieżne”, interesujące zdjęcie z natury. „Rzadki znaczek pocztowy”, wesoła humoreska. „Romans Małgorzatki”, dramat w 4-ech aktach. „Maks sportowcem”, w głównej roli Maks Linder. „Na piętrze” nadzwyczaj wesoła komedia amerykańska.

Dyrekcja zastrzega sobie zmianę programu. Ostatni program zaczyna się o godzinie 9 wieczór. Zmiana programu w każdy piątek.

urlopie dla przygotowania się do egzaminu. Zle noty dali Dżegał inni nauczyciele. W drugim półroczu Dżegał był wykazany z języka polskiego ale dopiero na drugiej konferencji. Nie byłoby to jednak miało wpływu na ostateczną klasyfikację, która miała nastąpić dopiero z końcem b. m. Dżegał mógł jeszcze w czasie promocji poprawić sobie notę z języka polskiego. Nieprawdziwym też jest jego zeznanie, złożone w czasie przesłuchania policyjnego, jakoby w ubiegły piątek był pytany z literatury polskiej przez prof. Butkowskiego. Prof. Butkowski wcale go w ten dzień nie pytał.

Rewizye u Rusinów.

Wczoraj odbyła się w bursie ruskiej przy ulicy Mochnackiego rewizya, która jednak nie wydała żadnego rezultatu.

Młodzież o mordzie.

Wczoraj wieczorem odbył się manifestacyjny wiec polskiej młodzieży seminaryjnej w Czytelni akademickiej. Równocześnie odbył się wiec akademickiej młodzieży polskiej. Zaraz po rozpoczęciu wiecu zjawili się w sali dwóch komisarzy policyjnych, którzy wiec rozwiązyali. Zdołano jednak odczytać i uchwalić następujące oświadczenie młodzieży seminaryjnej: „Młodzież seminaryjna polska jest przekonana, że czyn, którego ofiarą padł nasz wychowawca i przyjaciel serdeczny, jest objawem idei nurtujących wśród młodzieży ukraińskiej, jest dalszym ciągiem sprawy Czornija, a więc aktem dzikiej i niczem nieuzasadnionej zemsty. — Młodzież oświadcza, że dłużej na dalsze prowokacje biernie patrzeć nie będzie, poczuwa się do obowiązku obrony nauczycieli Polaków, którzy w zakładzie seminaryjnym pracują i że każdy zamach na swobodę nauki odeprze czynem”. W końcu oświadcza rezolucya, że młodzież polska nie będzie zasiadała na wspólnych ławach z młodzieżą ruską.

Przyjęto też jeszcze drugą rezolucję, potępiającą bardzo ostro zbrodnię Dżegały. Rezolucya ta kończy się oświadczeniem, że młodzież polska żąda od młodzieży ruskiej wyjaśnienia stanowiska wobec zbrodni, w przeciwnym bowiem razie uważać będzie milczenie za solidaryzowanie się z morderstwem i będzie bojkotowała młodzież ruską.

Przed domem w którym mieści się Czytelnia akademicka, zgromadzony był silny oddział policyi, do zakłócenia spokoju jednak nie przyszło.

Hakatyzm ukraiński.

„Gazeta Narodowa” donosi:

Dla scharakteryzowania „ugodowego” nastroju wśród Ukraińców i ich uczuć względem nas, podajemy inny fakt z tego samego seminaryum: Profesorem języka ruskiego w tem seminaryum jest ks. Bodiański, zacięty Ukrainiec. Nauka języka ruskiego jest w seminaryum obowiązkową i uczyć się muszą tego języka wszyscy uczniowie, więc i polscy. Ks. Bodiański odnosi się do nich zawsze nieżyczliwie, a tę swoją do Polaków niechęć — że użyjemy tu tylko tak łagodnego określenia — objawił obecnie w ten sposób, że na kursie IV., kursie więc już abiturjentów, na który uczęszcza około 60 uczniów, dał piętnastu uczniom, naturalnie samym tylko Polakom, złą notę z języka ruskiego! Taka krzywdząca niesprawiedliwość, taka niesumienne krzywda musiała wywołać ogólne oburzenie. To też Rada szkolna krajowa zarządziła reasumację klasyfikacji ks. Bodiańskiego i poleciła dokonać ponownej konferencji dla przeprowadzenia klasyfikacji. Konferencya ta jeszcze się nie odbyła. Właściwie ks. Bodiański powinien być natychmiast zasuspendowany i usunięty od nauczania Polaków, których nienawidzi. Możemy sobie wyobrazić, jakie w sercach polskich uczniów, w taki sposób przez tego ukraińskiego pedagoga krzywdzonych, było wzburzenie. Ale żadna polska ręka — i to na chwałę młodzie-

ży polskiej zapisujemy — nie podniosła się przeciw niemu.

Dowiadujemy się, że bardzo wielu polskich uczniów IV. roku seminaryum odstąpiło od matury z obawy przed językiem ruskim. Po śmierci ś. p. ks. Wołcza kierownikiem seminaryum jest Rusin, Tysowski, inspektorem wigilującym seminarya także jest Rusin i uczniowie polscy nie znajdują żadnej obrony przed sekaturami ruskich profesorów.

Prasa lwowska o mordzie.

„Kurier Lwowski” omawiając zdżiczenie wśród młodzieży ruskiej, pisze:

„Współwinna jest ich literatura: dziennik i książka, literatura, która systematycznie od lat szeregu nie ma słów potępienia na rewolwer w rękach niedorostka, która nie jest zdolną w chwilach mordu ukryć swej radości, lub ukrywa ją w sposób bardzo dwuznaczny. Winna jest agitacja polityczna, nie wzdrygająca się po dokonaniu skrytobójstwa depeszować: „Vivat sequens”. Winni są mowcy wiecowi pochwalający morderstwo, jako środek walki politycznej. Winna jest szkoła, która nie usiłuje zapobiedz szerzeniu się waśni narodowych.

Grozi nam epoka gorsza od stosunków pierwotnych, bo wśród dzikich są przecież jednostki nietykalne, dla wszystkich święte. A kto jest pewnym swego życia w ziemiach na wschód od Sanu?

Jest broń rozpowszechniona wśród pierwotnych mieszkańców Australii, nosi nazwę Bumerang, a odznacza się właściwością, że powraca do ręki tej, która ją wyrzuca.

Bumerang, wypuszczany przez spadkobierców i następców Gonty i Żeleźniaka jest zatruty, raniąc rękę, do której powraca, zakaża krew własnego narodu.”

„Słowo polskie”: „Młodzież ruską wychowuje się w atmosferze, przesyconej miazmatami nienawiści, zdala od kojącego wpływu, jaki na te młode dusze wywierała winna starsza generacya. I wciąż kładzie się jej w uszy: krzywdzą was! Ci, którzy wymagają od młodzieży tyle tylko, aby spełniała swe obowiązki szkolne, ci w oczach tej młodzieży, urastają do krzywdzicieli całego narodu ruskiego... I tak tworzy się powierchnia tarcia, która tak często przejawia się w szkołach naszych średnich, w formach starć i strejków, a która wczoraj rozbiła blaskiem strzału rewolwerowego.

Dżegał w swem zaślepieniu, swych instynktach przecież widział w śp. Butkowskim tylko „wroga” swego narodu; nienawiść ku profesorowi w nim rosła, podsycana antagonizmami narodowymi. Dwudziestoletni młodzieniec czytał i słyszał wciąż o „krzywdzie”, o urojonych żalach, o „prześladowaniu”. W mózgu, omroczone poczuć „krzywdy”, wytworzyła się mieszanina: osobista „krzywda” skojarzyła się z krzywdą narodową, a ręką, która rewolwer dzierżyła, kierowała nietylko chęć zemsty osobistej, lecz również i straszna nienawiść, nienawiść ucznia do nauczyciela, wymagającego odeń znajomości znienawidzonego języka polskiego.”

„Dziennik polski”: „Społeczność ruska — bez względu na nienawiść, jaka ją dzieli od nas, bez względu na zaciekłość walki politycznej, którą nam wytacza, jest i musi długo jeszcze być od nas zależna — na polu duchowem. Nasze prądy duchowe — stają się, często w skarykaturowanej formie, ich własnością. Natomiast ujemne strony naszych prądów umysłowych, a do nich zaliczamy skrajny nacjonalizm, na terenie ruskim prowadzą do katastrofy.

Wypadki ostatniego roku w seminaryum nauczycielskiem muszą prowadzić do podjęcia energicznych usiłowań, żeby młodzież przynajmniej szkół średnich uwolnić z pod obciążenia polityki i agitacji. Władze szkolne w odnośnej pracy muszą być poparte przez społeczeństwo zarówno ruskie, jak i polskie. Przedewszystkiem

przez nas, jako przedstawiciel wyższej kultury za los całej młodzieży polskiej i ruskiej odpowiedzialnych.

Wtedy znajdziemy dość siły, by sprawiedliwości stało się zadość, by zbrodniarze nie mogli pretendować do roli hajdamackich bohaterów. Musi się stać zadość sprawiedliwości.”

Sekcya zwłok.

Wczoraj odbyła się sekcya zwłok śp. prof. Butkowskiego. Sekcya wykazała, że śmiertelny strzał z browninga trafił w głowę, w tylną część czaszki. Kula przebiła kość i utkwiała w mózgu, powodując śmierć na miejscu. Dwa inne strzały, dane do prof. Butkowskiego w chwili, gdy już leżał na ziemi, nie trafiły go i ugrzęzły w ścianie.

Pogrzeb śp. prof. Butkowskiego.

odbędzie się dzisiaj w piątek we Lwowie o g. 4 z domu przedpogrzebowego na główny dworzec kolejowy, skąd zwłoki przewiezione będą do Krakowa, a w sobotę złożone zostaną na cmentarzu Zwierzynieckim obok zwłok matki śp. Butkowskiego.

W imieniu Koła krakowskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, prezes jego, p. radca Wolff zwrócił się wczoraj do wszystkich nauczycieli szkół krakowskich z gorącą prośbą, aby w pogrzebie śp. Karola Butkowskiego wzięli udział jak najliczniejszy. Pogrzeb odbędzie się w Krakowie z dworca kolejowego. Bliższe daty ogłoszone będą w dziennikach i na kartach żałobnych.

Dziecko rezerwisty.

W niedzielę ubiegłą w Hütteldorfie koło Wiednia znaleziono zwłoki 5-letniego chłopca. Był to nieślubny syn Krystyny Zak i Juliusza Wodiczki, który jako kapral rezerwowy powołany został w listopadzie ubiegłego roku do służby do Bośni i dotąd nie został ze służby zwolniony. Powołano go na trzy dni przed ślubem z matką jego dziecka. Małżeństwem tem chciał Wodiczka dać dziecku swemu swoje nazwisko i naprawić krzywdę, wyrządzoną matce, którą naprawdę kochał.

Podczas nieobecności Wodiczki narzeczona jego poznała się z niejakim Weningerem i dnia 2 bm. uciekła wraz z nim niewiedomo dokąd. Zawiadomiła tylko listem swoją siostrę, że zastrzeliła syna, który jej był zawadą do szczęścia i że sama z kochankiem poszuka śmierci w nurtach Dunaju.

Istotnie — dziecko rezerwisty znaleziono nieżywe, zastrzelone. Co się stało z matką — niewiedomo.

2 akcyi przedwyborczej.

Wybory w gminach podmiejskich.

Wczoraj ogłoszono plakatami, że przyłączone do Krakowa gminy podmiejskie wybierać będą posłów nadal w kurii gmin wiejskich w okręgach wyborczych z powiatu krakowskiego względnie wielickiego. (Donieśliśmy o tem przed kilkoma tygodniami. *Przyp. Red.*) Listy i spisy wyborów w tych gminach wyłożone zostały do przeglądu od dnia 12 czerwca b. r. przez 6 dni aż do 19 czerwca włącznie od godz. 4—7 po poł. w kancelaryach filii komisaryatu obwodowego IV, znajdujących się w dzielnicach: Płaszów, Dębni, Półwie, Nowa Wieś, Krowodrza i Grzegórzki. Reklamacye wnosić należy w terminie 8-dniowym wyłożenia do dziennika podawczego krakowskiego magistratu. Reklamacye po upływie tego terminu wniesione, nie będą uwzględnione.

Kandydatury ludowców.

W dzisiejszym „Przyjacielu Ludu” ogłoszone zostały nazwiska kandydatów ludowców

oraz nowo otwarta

Chemiczna pralnia

FRANCISZKA BĘBENKA

... w Krakowie, ulica Sebastjana 1. 17, ...

FILIA ULICA SŁAWKOWSKA L. 29 n.

przyjmuje na sezon obecny do chemicznego czyszczenia: Garderobę męską, damską i dziecięcą. Pióra strusie, dywany, portyery i t. p. —

Dla przyjezdnych i na żądanie skutecznie w 6 godzinach.

w 29 powiatach. Nadto stawiają ludowcy kandydatów w powiatach krakowskim, rzeszowskim, wielickim i ropczyckim. Ustalenie kandydatur w tych czterech powiatach nastąpi dopiero 22 czerwca, względnie jak w krakowskim dopiero 24 czerwca. Ogółem zatem postawią ludowcy 33 kandydatów.

Nadto popierają 3 kandydatów demokratycznych: Słowińskiego w Gródku, Doboszyńskiego w Dobromilu, dra Łazarskiego w Białej.

Co słychać w mieście?

Kraków, 13 czerwca.

Nowi radcy miejscy. Na wczorajszym posiedzeniu Rada miejska powołała w miejsce b. p. Juliusza Epsteina, p. Norberta Wasserberga, kupca i przemysłowca, a w miejsce p. Ignacego Biskupskiego, p. Piotra Wielgusa, radcę sądu kraj. cyw. R. N. Wasserberg wstąpi do „Klubu radzieckiego” a r. Wielgus do „Klubu demokratycznego”.

Komisja reklamacyjna. Na wczorajszym posiedzeniu wybrała Rada miejska komisję, mającą załatwiać reklamacje wyborcze sejmowe. W skład komisji weszli radcy: Dr. Krzetuski i Dr. Meisels, Dr. Merz i Dr. Tadeusz Starzewski.

Komisja graniczna. Wczoraj rozpoczęła swe czynności międzynarodowa komisja do ustalenia granic między państwem austriackim a rosyjskim. W skład wchodzi ze strony rosyjskiej pułkownik Siemaszew, kapitanowie Kremler i Zajtess, ze strony austriackiej pułkownik sztabu jenerałnego Salager, dyrektor ewidencyjny Tobiczek i sekretarz namiestnictwa Psarski. Członkowie komisji przedstawiali się delegatowi i komendantowi korpusu.

Uderzenie pioruna w katedrę. Podczas wczorajszej burzy, jaka unosiła się nad Krakowem po południu, uderzyło kilka piorunów.

Jeden z nich trafił w wieżę katedry na Wawelu. — Właśnie kilkadziesiąt dzieci szkolnych przystępowało przy konfesyonałach do spowiedzi, a kilkanaście osób oglądało groby królewskie, gdy rozległ się ogłuszający huk. Jak się okazało, piorun urwał kawał gzymsu wieży zegarowej, następnie rozbił okno katedry (od strony plant) i wpadł do wnętrza, napalniając część nawy kurzem zdartego muru. Blask był tak silny, że pod jego wrażeniem sadzono narazie, że katedra płonie i zawezwano bezzwłocznie straż pożarną. Kilka osób od huku dostało chwilowego wstrząsu nerwowego. Znajdujący się w grobach, mieli wrażenie walących się murów katedry.

Przybyłe dwa plutony straży stwierdziły, że piorun uderzył w narożnik kamiennego gzymsu pod hełmem wieży od strony kościoła, poruszył ogromny kamień, ważący 5 cetnarów, poczem drucianymi linkami od wag zegarowych spłynął do szafy zegarowej. Szafę rozbił, zapalił papiery, które ją chroniły od prochu i zepsuł maszynę zegarową. Od uderzenia piorunu wypadły dwa olbrzymie okna nad kaplicą Oleśnickich i szyby w sąsiednich zabudowaniach. Straż, zbadawszy, że niema niebezpieczeństwa pożaru, zajęła się usunięciem ogromnego głazu, wyrwanego przez piorun, który zaledwo trzymał się w swym łożysku i lada chwila mógł spaść, co oczywiście groziło wielkiem niebezpieczeństwem. Kamień przy zachowaniu odpowiednich ostrożności, spuszczone na linach na ziemię. Szkoda zrządzona przez uderzenie pioruna jest znaczna, zważywszy, że celem naprawy uszkodzonego gzymsu trzeba będzie wznieść kosztowne rusztowanie.

Gzyms, który spadł z powodu uderzenia pioruna, waży około 10 cetnarów. Spadając załamał schody i tylko dzięki oparciu się na drewnianym okolu nie przebił sufitu.

Podmajstrzy murarski Radwański uwiązany na linie, dotarł do tego gzymsu i przewiązał go i w ten sposób zdołano gzyms spuścić na ziemię.

Wskutek wczorajszej burzy została uszkodzona silnie sieć telefoniczna. Przeszło 400 automatów telefonicznych nie funkcjonuje. Roboty koło naprawy telefonów postępują w szybkim tempie i do wieczora zostanie przywrócony normalny ruch telefoniczny w mieście.

Putyra znowu aresztowany. Śledztwo w sprawie Putyry-Połyńskiego, prowadzone przez kom. Warczewskiego, zostało już ukończono. Putyra, pytany w śledztwie o przyczynę, dla której zajmuje się systematycznym fałszerstwem dokumentów, tłumaczył się spokojnie, że „tak musi robić, że takie już jest jego przeznaczenie”. Śledztwo nagromadziło poszlaki, że Putyra trudni się fałszowaniem dokumentów (metryk, dyplomów i t. d.) na zamówienie osób trzecich, od których pobiera wynagrodzenie. Putyra jednak uparcie milczał, gdy go pytano o nazwiska tych osób. Wobec tego, że Putyra orzeczeniem sądowno-lekarskim z r. 1904 uznany został nieuleczalnym maniakiem, nie mogącym odpowiadać za swe czyny, nie oddano sprawy sądowi, lecz odstawiono Putyrę do miejskiego zakładu nieuleczalnych kalek w ogrodzie angielskim.

Wczoraj Putyra uciekł przez parkan z ogrodu angielskiego i zamieszkał w hotelu, podając się fałszywie za Wąsowicza, nauczyciela z Mogilan. Wobec tego aresztowano go po raz drugi i odstawiono pod telegraf.

Morderstwo w Podgórzu. Policja podgórska przesłuchiwała wczoraj przez cały dzień członków rodziny zamordowanego Prochownika, oraz sąsiadów. Przesłuchiwanie Tarnawiny, bohaterki smutnego dramatu, trwało kilka godzin. Przedsięwzięto także kilka rewizyj. Policja jest już na tropie sprawcy.

Morderstwo w Łobzowie. Sąd karny, dzieląc stanowisko policji w sprawie zbrodni w Łobzowie, zatrzymał w areszcie śledczym Jana Frasiaka, Mischczyńskiego i Mischczyńskiego. Izba radna areszt śledczy zatwierdziła.

Frasik, jego córka i rodzina Kubatych zostali wypuszczeni na wolną stopę, gdyż nie stwierdzono ich bezpośredniego udziału w zbrodni.

Lekarze nie wydali jeszcze ostatecznego orzeczenia co do powodu śmierci Góreckiej. Wszelkie pogłoski, jakoby śp. Górecka umarła naturalną śmiercią, nie mają podstawy. O naturalnej śmierci niema mowy.

Z kroniki żałobnej.

Marya Żelechowska, lat 61, wdowa po obywatelu ziem., zmarła 12 bm.

Telegramy „Nowin”

Z Izby posłów.

Wiedeń. (T. B. K.) Izba posłów uchwaliła przejść do dyskusji szczegółowej nad planem finansowym. Przystąpiono do II. czytania prowidoryum budżetowego.

Pośrednictwo cara.

Wiedeń. (Tel. wł.) Prasa wiedeńska mocno jest niezadowolona z pośrednictwa cara, albowiem skutkiem tego znikła nadzieja wojny, w której Serbia niewątpliwie by poniosła klęskę. Nadto uduł pośrednictwo cara wzmacnia znacznie wpływy Rosji na Bałkany.

Wrzenie w Konstantynopolu.

Konstantynopol. (T. B. K.) Spiskowcy porządzają ogromnymi sumami. Aresztowano 160 osób, w tem 3 oficerów marynarki i kilku dziennikarzy. Aresztowania trwają dalej.

Wykrycie wspólnika Redla.

Wiedeń. (Tel. wł.) W jedynym porcie wojennym monarchii, w Poli, odkryto pomocnika szpiega Redla. Sprawa przedstawia się następująco:

Ubiegłej niedzieli pewien podoficer marynarki wojennej w towarzystwie rodziny zwiedzał słynne ruiny amfiteatru rzymskiego w Poli. Koło jednego z bloków granitowych znalazł jakąś paczkę z papierami, a gdy z ciekawości zaczął znalezione papiery przeglądać, spostrzegł ku swemu przerażeniu, że paczka zawiera dokładny opis tajnych zarządzeń komendy marynarki.

Zaledwo ochłonął z przerażenia, gdy w tem nadbiegł zadyszany inny podoficer marynarki i urywaniem głosem zaczął pytać swego kolegi

(którego znał osobiście), czy nie znalazł przypadkiem jakich aktów, które on zgubił. Podoficer odpowiedział potwierdzająco, dodał jednak, że znalezione akta odda w komendzie. Wówczas drugi podoficer zbliżył się, zamruczał jakieś niezrozumiałe wyrazy i zaczął uciekać co sił.

Władze, powiadomione o wypadku, zaczęły szukać zbiegłego podoficera, którego na drugi dzień znaleziono w jakimś zaułku za miastem ciężko rannego. Podoficer ów nazywa się August Birkhofer, lat 29, pochodzi z Węgier, należał do służby maszynowej a w stanie cywilnym był mechanikiem.

W znalezionych aktach mieścił się dokładny opis najtajniejszych urzędów kilku najnowszych statków wojennych. Koperta nosiła szyfrowy adres „29:56? — Poste-restante Praga”. Wewnątrz znajdowała się mała koperta z napisem „oddać szefowi sztabu jenerałnego”.

Birkhofer, który popełnił nieudane samobójstwo, był agentem Redla. Materiał szpiegowski przez nieuwagę zgubił i w ten sposób cała sprawa wyszła na jaw.

Morderstwo na tle erotycznym.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem odkryto tutaj w dzielnicy Mariahilfstrasse morderstwo, dokonane na osobie 35-letniej Gschürhaczkowej, żony starszego rewidenta w ministerstwie kolejowem. Morderstwa dokonał 19-letni Schirmajer, pisarz adwokacki. Obie rodziny żyły z sobą w przyjaźni. Młody chłopak zapłonął nienaturalną namiętnością do starszej od siebie kobiety, która go starannie unikała. Onegdaj mąż zamordowanej w interesach służbowych wyjechał do Budapesztu, zostawiając żonę samą w mieszkaniu (małżeństwo było bezdzietne). Wczoraj rano jak zwykle przyszła posługaczka do sprzątania, zastała jednak drzwi wchodowe zamknięte a mleko, przyniesione do śniadania stało nietknięte na progu.

Posługaczka nie przywiązywała do tego wagi i odeszła, lecz gdy wieczorem powróciła, zastała tę samą sytuację. Zaniepokojona wezwała stróżkę, poczem przemocą otwarto drzwi od mieszkania.

W pokoju sypialnym leżały w łóżku zastygłe, krwią zalane zwłoki Gschürhaczkowej. Została ona zaszytych i postrzelona. Obok łóżka znajdowały się w pozie kłęczącej zwłoki Schirmajera, który strzelił sobie w usta z rewolweru. Oględziny wykazały, że Schirmajer zakradł się wieczorem do mieszkania, napadł na swoją ofiarę podczas snu, dopuścił się gwałtu, a potem dokonał straszego czynu.

Okrutni ludzie.

(Barbarzyństwa wiwisekcyi).

(Patrz ilustrację na str. 1-ej).

Nauka lekarska zawdzięcza wiwisekcyi wielkie zdobycze — i mimo protestów fanatycznych przeciwników wiwisekcyi należy ją uznać za konieczność, konieczność zapewne smutną, ale nieuchronną. W Anglii i w Ameryce istnieją fanatyczne ligi antiwivisekcyonistów, które ze stanowiska humanitarnego występują przeciw „okrucieństwom” lekarskim, popełnianym na zwierzętach.

Antiwivisekcyoniści zapominają jednak, że humanitaryzm ma przede wszystkim obowiązki wobec człowieka.

Niemniej ataki przeciwników wiwisekcyi znajdują niekiedy uzasadnienie wobec za daleko posuniętych i jaskrawych doświadczeń niektórych lekarzy.

I tak n. p. w Filadelfii doniesiono sądowi, że pięciu lekarzy, między innymi prof. uniwersytetu, zrzuciło z dachu uniwersytetu 25 psów na bruk dziedzińca, aby badać uszkodzenia rdzenia pacierzowego przy upadkach z wysokości i oddziaływanie tych uszkodzeń na motoryczne i uczuciowe ośrodki mózgowe.

Sąd po stwierdzeniu, że doniesienie odpowiada prawdzie, kazał uwiezić lekarzy, co wywołało ogromną sensację w mieście. Ilustracja nasza przedstawia według pisma amerykańskiego okrutną scenę zrzucania psów z dachu.

Obchody, zabawy i sport.

Wianki. Obchód „Wianków” odbędzie się dnia 28 bm. staraniem Sokoła. Wydelegowany z Wydziału tegoż Towarzystwa Komitet, poczynił wiele przygotowań, aby obchód ten wypadł najwspanialej. Jedną z atrakcyj będzie program sztuki pyrotechnicznej znanego Krakowiaka p. Michała Mądrzykowskiego. Spalone zostaną ognie sztuczne nowego pomysłu, dotychczas niewidziane, jak olbrzymiej wielkości eksplodujące petardy, wulkany, młynki, granaty wodne i powietrzne, różnokolorowe fontanny i t. p. Komitet pracuje także nad urządziem kilku pięknych żywych obrazów na łodziach. — Z chwilą rozpoczęcia obchodu odbędzie się wyścig na łodziach rybaków krakowskich o nagrody. Ze zmierzchem pojawi się na falach Wisły oryginalny korowód łodzi weneckich udekorowanych stylowo lampionami i defilować będzie przed publicznością przy akompaniamencie muzyki.

„Dzień podarków” urządza Stow. kupców i młodzieży handlowej w niedzielę d. 15 b. m. w parku zabawowym „Oleandry”. Każdy 10-ty gość otrzyma upominek za okazaniem biletu wstępu. Oprócz wielu niespodzianek dla dzieci i osób dorosłych czynną będzie wielka, obfita loterya fantowa. Fanty można oglądać w sobotę d. 14 bm. w oknie wystawowym firmy „Karol Jarosz”, Rynek Gł., linia A-B. Czysty dochód z zabawy przeznaczony jest na budowę sanatorium dla pomocników handlowych.

Wyścigi kolarzy urządza oddział kolarzy Sokoła w Podgórzu d. 22 bm. na szosie Podgórze—Mogilany. Wyjazd na start z przed gmachu Sokoła o godz. 2 popoł., a początek wyścigów o godz. 3 popoł. Biegi: 1) nowicyuszy 5 klm. 3 nagrody, 2) gości 6 klm. 2 nagrody, 3) starszych 4 klm. 2 nagrody, 4) ogólny 8 klm. 3 nagrody (2 czasowe, czas przebiecia tej przestrzeni w 20 m.), 5) bieg powolny, 300 metrów. Wpisowe do 1 i 4 biegu po kor. 3 — do 2 biegu 3:50 kor., zaś do 3 biegu 4 kor. Zgłoszenia przyjmuje księgarnia WP. Poturalskiego do dnia 21 bm.

Ze związków i stowarzyszeń.

Koło T. S. L. im. Kościuszki wybrało onegdaj nowy wydział: prez. p. Fr. Maślanka, wiceprez. dr Z. Gutek, sekr. Wł. Bartosik, zast. St. Lederer, skarbn. H. Kielska, zast. W. Urbaniczek; do wydziału weszli pp.: Baron, Gędziński, Gliński, dr Staśko, Gürtler, Karbowiakowa, Kōnik, dr Pająk, Pająkowa, Panek, Pudęko, Roszkiewiczowa, Sławiński, Skorówna, dr Świągost, Świągostowa, Ząbczyk, Zemła. Komisya rewizyjna pp.: Bielawski, Glińska, Iskra, Kijak, Fr Skorówna.

Na wniosek dra Gutka i Zemły, uchwalono urządzić kurs dla referentów oświatowych przy Kole.

Koło P. T. E. im. M. Konopnickiej. Pod tą nazwą ukonstytuowało się w sobotę pierwsze Koło Polskiego Tow. Emigr. w Krakowie na zebraniu, odbytem pod przewodnictwem p. S. Zaleskiej. Po referacie dyr. Okołowicza wybrano zarząd Koła, w skład którego weszli p. M. Wojciechowski przew. i pp. Mossoczowa, H. Okołowiczowa, H. Radziejowska, Dr M. Stępowski i St. Szajnowski. Na listę członków Koła zapisało się na razie 56 osób.

Krajowy Związek bankierów na odbytem onegdaj we Lwowie walnem zgromadzeniu przeprowadził dyskusję nad loteryą klasową. Mowcy żalili się, że rząd daje trafikantom i kolektantom dogodniejsze warunki, niż bankierom. Uchwalono wnieść odpowiedni memoriał do ministerstwa skarbu a członkom pozostawić wolną rękę czy chcą czekać na zmianę warunków ze strony rządu, czy też już teraz wnieść podania

o kolektury. Prezesem Związku wybrano p. W. Chajesa, wicepr. pp. Raczynskiego z Krakowa i Srisowera z Jarosławia, sekretarzami Gottliba z Krakowa i Libmana ze Lwowa, skarbn. p. Rosnera, do wydziału weszli pp. Aschkenaze, Hulles, Kornblüh, Fröhlich, Jonasz, Landau, Feigenbaum, Ulam, Ehrenfeld i Klarfeld.

Konkurs mody. Komitet mody „Młodowiedeńskiej” ogłasza konkurs na stworzenie swojskiej wiedeńskiej mody. Nagród jest 10 w ogólnej kwocie 6 tys. koron.

W konkursie mogą wziąć udział wszyscy w Austrii zamieszkali artyści, fachowcy i amatorzy. Bliższych wyjaśnień udziela komitet „Jungwiener Mode-Komitee, Wien VI Getreidemarkt 7 lub miejskie Muzeum techn. przem. w Krakowie (ul. Franciszkańska 4). Termin nadsyłania przedmiotów do 12 lipca br.

Zjazd w 40 lat po maturze urządzają uczniowie, którzy ukończyli gimnazjum św. Józefa. Punkt zborny d. 15 bm. w gimn. św. Józefa. Po nabożeństwie i wspomnieniu lat dawnych w sali szkolnej udadzą się uczestnicy zjazdu na wycieczkę do Okocima, gdzie pobyt ułatwi kolegom p. Bernacki z Brzeska. Zgłoszenia należy nadsyłać pod adresem: Józef Bogdan, Kraków ul. Lubicz 3.

Walka atlety z niedźwiedziem.

Omal nie tragedia w cyrku.

O niezwykle ciekawej przygodzie, która omal nie zakończyła się tragicznie, donoszą ze Zgierza w Królestwie Polskiem.

W cyrku wędrownym A. Grzybowskiemu w Zgierzu mocował się z oswojonym niedźwiedziem siłacz Dąbrowski. Gdy Dąbrowski po dłuższej walce położył niedźwiedzia i rozentuzymowana wynikiem walki publiczność zaczęła klaskać i krzyzczeć, czworonogi „atleta”

wpadł w wściekłość i chciał rzucić się na zwycięzcę. Dąbrowski, uciekając przed zwierzęciem, przeskoczył baryerę i chciał ukryć się wśród publiczności. Niedźwiadek jednak nie dał za wygraną, ale przełamał baryerę, odgradzącą arenę od publiczności, przyczem ściągnął dwie palące się lampy naftowe, które z trudem ugaszono i sunął dalej.

W cyrku powstał straszny popłoch. — Krzyk i płacz dzieci i kobiet zmieszał się z rykiem niedźwiedzia, potęgując jeszcze przerażenie. Zaczęto cisnąć się do przejść, tworząc niemożliwy ścisk. Dąbrowski wrócił wówczas na arenę i wdrapał się na słup, znajdujący się po środku. To samo chciał uczynić i niedźwiedź, gdy mu się to jednak nie udało, usiadł i załosnym rykiem „zapraszał” przeciwnika do podjęcia dalszej walki... Nawet usiłowania właściciela, p. Wilsohna, nie zdołały uspokoić rozdrażnionego „misia”; przeciwnie, zdarzył się moment, że i on znalazł się w poważnym niebezpieczeństwie, z którego wyratował go Dąbrowski, skoczywszy ze słupa. Dopiero ich wspólnym usiłowaniami udało się niedźwiedzia sprowadzić do klatki i zamknąć.

Walka, dzięki przytomności kilku obywateli i strażników, którzy również pomagali w uspokojeniu niedźwiedzia, zakończyła się jedynie na kilku sińcach i podarciu garderoby Dąbrowskiego i Wilsohna.

NADESŁANE.

FRANZENSBAD

Dr Józef Zeitner

przyjmuje od 1 maja do 1 października
Villa „Stadt-Paris.”

Prosimy odnowić prenumeratę na miesiąc czerwiec.

LWOWSKI TEATR MIEJSKI W KRAKOWIE.

W Piątek dnia 13-go Czerwca 1913 r.

GRIGRI

operetka w 4 aktach. — Muzyka Pawła Linckego.

OSOBY:

Król Magefika	Zaremba
Grigri, jego córka	Blumenthalówna
Gaston Deligny, konsul	Miller
Pantoufel, jego służący	Kuligowski
Poivre, komediant	Solnicki
Iwona, pokojówka	Milowska.
Pani Brocard.	Kasprowiczowa
Janina, jej córka	Markowska.
Officer Spahisów	Schmidt
Reżyser.	Kalinowski
Garson	Karasiński
Portyer	
Boy	Bogdanowicz
Japończyk pierwszy	Recheński.
Japończyk drugi	Zbucki.
Buigar	Jasiński
Turek	Fedyczkowski
Otero, baletnica	Sobolówna

Krajowcy, ministrowie, lud, goście weselni, publiczność teatralna, strażacy, tancerki, maszyniści i t. d.

Rzecz dzieje się za naszych czasów—Akt I w Afryce, akt II w mieszkaniu Gastona w Paryżu, akt III za kulisami teatru „Apollo”.

Reżyser: Józef Zaremba.

Kapelmistrz: Józef Lehrer.

Początek o godz. 7¹/₄. — Koniec o godz. 10¹/₄.

REPERTUAR OPERY I OPERETKI.

Piątek:

„Grigri”, operetka w 3 aktach P. Linckego.

Sobota:

„Faust” opera w 4-ach aktach Gounoda. — Gościnnie występ Janiny Korolewicz-Waydowej.

Niedziela: popołudniu

„Opowieści Hoffmanna”, fantastyczna opera w 4-ach aktach J. Offenbacha. (Ceny dramatu).

Niedziela:

wieczór

„Grigri”, operetka w 3-ach aktach P. Linckego.

Poniedziałek:

„Życie paryżkie”, operetka w 2 aktach J. Offenbacha. (Ceny operetkowe).

Wtorek:

„Madame Butterfly”, opera w 5 aktach, muzyka Pucciniego.

Sroda:

„Życie paryżkie”, operetka w 5 aktach, J. Offenbacha.

KINEMATOGRAFY.

KINO-WANDA

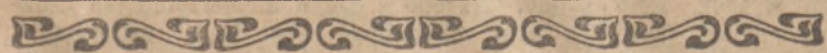
przy ul. Gertrudy.

„Jego kobieta”, dramat amer. „Wielka wygrana na loteryi”, humor. „Stara ławka”, dramat.

KINOTEATR T. S. L.

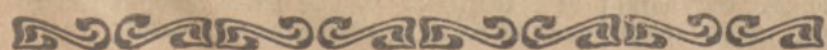
ul. Podwale 1. 6.

„Ptaki drapieżne”, zdjęcie z natury. „Romans Małgorzadzki”, dramat w 4 aktach.

KRAWATY

na sezon letni w wielkim wyborze

MAŁGYZYN NOWOŚCI

Adolf Horowitz

KRAKÓW, UL. DŁUGA L. 30.

!! Gdzie mieszkać i jadać należy w Krakowie !!

HOTELE.	RESTAURACYE.	KAWIARNIE. CUKIERNIE.
Z nowoczesnymi wygodami Hotel „CITY“ Kraków, ul. św. Gertrudy 28. Pokoje od 3 koron za dobę.	K. NOREK i Sp. KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 31 poleca kuchnię domową oraz bufet obficie zaopatrzoną.	JAN BISANZ Filia Kawiarni KRAKÓW, PLANTY, vis à vis Pałacu Biskupiego ... Telefon Nr. 2407. ...
	WŁ. HAJTO KRAKÓW, FLORYAŃSKA 19, poleca kuchnię do- mową oraz zimne i ciepłe przekąski. Mleczarnia w parku dra Jordana.	CUKIERNIA JANA MICHALIKA Kraków, Floryańska 45. rendes-vous świata artystyczno-literackiego.
	Restauracya Hotelu „MONOPOL“ wydaje śniadania, obiady i kolacje. W każdy piątek ryba po żydowsku. — Gabinety do zebrań towarzyskich. KRAKÓW, ul. Gertrudy L. 6.	∴ KAWIARNIA i RESTAURACYA ∴ „WIELKI KRAKÓW“ — przy placu Szczepańskim na Plantach. — — Codziennie koncert muzyki wojskowej. —

.. Dziwne przygody Józefa Rouletabille reportera: ..

Pan Józef Rouletabille u cara

sensacyjna powieść Gastona Leroux (autora słynnej „Tajemnicy żółtego po-
koju“) wyszła już w odblacie książkowej w efektownej okładce nakładem
redakcyi „Nowin“.

Cena księgarska 2 kor., dla abonentów „Nowin“ zniżona do 1 kor. 50 h.
(Powieść ma przeszło 260 stronic druku), Zamawiać książkę uprasza się
wprost w administracyi „Nowin“. (Na koszt rekon. przesyłki na prowincye
należy przysłać 55 halerzy, ewentualnie w markach).

Kupię

dom z ogrodem w Kra-
kowie lub w najbliższej
okolicy. — Zgłoszenia
pod „Kupno“, Gł. Agencya
dzienników i ogłoszeń,
Kraków, Szczepańska 9.

Za 6 koron!

beczka 5 kg brutto
znakomitej majowej
bryndzy

wysła za zaliczką fa-
bryczny skład serów
BRACI ROLNICKICH
Kraków, Wielopole 7/16.
Cenniki różnych serów
na żądanie. 429

Kuchnia polska

Niezbędny podręcznik dla kucharzy i gospodyń
wiejskich i miejskich. Jedynie praktyczne i
oszczędne przepisy przyrządzania potraw do
smacznych, tanich i dobrych obiadów, ciast,
kremów i t. p. Wysła za nadesłaniem kor. 3
pocztą opłatnie Administracya „Nowe Wolne
Chwile“, Kraków, Zielona 7/N.

JULES DE GASTYNE.

Spisek w czterech.

15 (Ciąg dalszy).

— Tak, wiem, że ów system był dobry, póki
mężowie byli przy życiu; teraz są trzy wdowy,
trzy kobiety wolne...

— Więc cóż z tego?

— Zechcą wszystkie trzy wyjść za ciebie za
mąż.

— Wybrałem już najbogatszą i z nią się o-
żenię. Już się z nią porozumiałem.

— A pozostałe?

— Nakłonię je do cierpliwości.

— A potrafisz?

— Niech cię o to głowa nie boli. To już
moja rzecz.

— Wiem, że jesteś przemyślny. Od kiedy
wziąłeś na siebie skórę tego nieboraka, którego
na tamten świat wyprawilem, istotnie nie po-
znaję ciebie. Jesteś wprost zdumiewający. Agdy
cię widzę przechodzącego z tymi wszystkimi
twoimi przyjaciółmi światowymi, we fraku, z
kwiatem w butonierce, zbiera mnie zawsze o-
choć pokłonić się tobie. Niema co mówić, łą-
dny z ciebie chłopiec i nie dziwię się wcale
tym kobietom, iż szaleją za tobą. Zmuszam się
jednak do udawania, że nie znam ciebie i przy-
znać musisz, że dobrze się trzymam.

— Istotnie, bardzo dobrze!

— Ale zawsze się boję, że to wszystko na-
raz pęknie. Bo przecież to jest rzeczą natu-
ralną, abyś ty, dawny czyszciciel obuwia...

— Cicho bądź! — krzyknął wicehrabia.

— Ha, ha, nie lubisz wspomnień o prze-
szłości.

— Ciekawy jestem na co to się przyda!

— To wskazuje ci drogę, jaką przebyłeś.

— Znam ją dobrze. To wszystko pusta ga-
danina — przerwał wicehrabia tonem znudzo-
nym. Przypuszczam, że nie po to przybyłeś, aby
mi to opowiadać! Więc właściwie dlaczego przy-
szedłeś?

— Przyszedłem w sprawie tego ogłoszenia.

— Tak, to mnie niepokoi. Jeżeli ten chytry
lis weźmie się do tej sprawy.

Wicehrabia pogardliwie ruszył ramionami.

— Co on nam może zrobić?

Przybyły nieznajomy milczał chwilę, a potem
zapytał nagle:

— A jak ten Just zobaczy się z królem pi-
kowym?

— To i cóż — odparł wicehrabia lekce-
ważąco.

— Ten może go poinformować...

— O czym? Chyba o tem, że i on i jego przy-
jaciela sprzysięgli się na moje życie i utworzy-
li w tym celu formalny spisek w czterech. I
coż się stało teraz z tym spiskiem?

— Nie istnieje dzięki mnie. Trzech z nich
już niema się co obawiać. Ale gdyby przypu-
szczono, że to ty sam ich się pozbyłeś?

— Któżby mógł wpaść na to przypuszczenie?
Przecież nie książę, który żywi dla mnie sza-
cunek, pomimo, iż jest o mnie zazdrosny. On
pierwszy stanąłby w obronie. Takie oskarżenie
byłoby wprost absurdem. Nie nie, wszystko po-
szło dobrze, lepiej nawet, niżbyśmy mogli sobie
tego życzyć. Hrabia skończył samobójstwem,
bankiera zamordowali apasze, baron padł ofiarą
jakiejś zemsty. Wobec tego, kłóży się śmiać mnie
podejrzewać. Najmniejszego śladu...

— A karty? — Książę może opowiedzieć ich
całą historię.

— Co powie? Że oni chcieli mnie zamordo-
wać za to, że umizgałem się do ich żon? Tego
nie powie nigdy, gdyż tego rodzaju wyznanie
nie przyniosłoby mu zaszczytu. Wicehrabia stał
z miejsca z miną zupełnie rozpogodzoną, śmie-
jąc się z obaw przyjaciela. Położył mu przyja-
źnie rękę na ramieniu i rzekł:

— Uspokój się, mój drogi! Spij zupełnie spo-
kojnie. Jesteśmy na najlepszej drodze. Dzisiaj
zobaczę się z bankierową i wszystko z nią u-
łożę. Za kilka dni odbędziemy uroczyste zara-
czyny. Wszystko jest już postanowione, a na-
stanowcze połączenie się będziemy musieli czu-
ekać tylko przez czas prawem oznaczony. Czuje,
że aż po łokieć zanurzyłem rękę w milionach...

— Tem lepiej! Ale mam ci jeszcze coś do
zakomunikowania.

— Co takiego?

— Adolf mi dokucza...

(C. d. n.)

Najlepsze są
Warszawskie
Mydła

Hygieniczne!

Przetłuszczone!

M. Malinowskiego

Sporządzone według
nowoczesnych wy-
magań nauki o hy-
gienie i pielęgnowa-
niu skóry.

Wszędzie do nabycia.

Na nagrody pilności

poleca:

Księgarnia katolicka
Dra Władysława Miłkowskiego
w Krakowie.

Książki ozdobnie oprawne:

Bukowski Ks. — Jasna Góra. Dzieje cudownego obrazu w Częstochowie K 1-50.
Bukowski Ks. — Żywot św. Jana Kantego K 1-60 (polecone przez Radę Szkolną Krajową).

Sandoz Marya (Podolanka). Legendy z życia N. Maryi Panny dla młodego wieku K 1—. (polecone przez Radę Szkolną Krajową).

Szalayowa Walerya — Za kraj i braci (opowiadanie historyczne K 0-90.)

Śmiałowski B. — Tadeusz Kościuszko, jego życie i czyny. Wydanie czwarte. Praca uhonorowana nagrodą K 0-80.

Wróblewski Dr. K. — O życiu i pismach Mieczysława Rośmanowskiego, 1910, K 0-60 i wiele innych wydawnictw stosownych na nagrody.

Tamże sprzedaje się kartki korespondencyjne zwykłe z marką po 4 hal., zagraniczne po 9 halery. 367

ŚLUBNE

Obrączki złote wykonuje najtaniej, oraz posiada gotowe na składzie (za grawirowanie tychże nie liczy) 394

S. Żołdani jubiler
Kraków, Mikołajska 28.

!! Nowość !!

Talizmany szczęścia.

Niezbędne w każdym domu odpowiednie na prezenta. — Wysyłka do każdej miejscowości pocztą w cenie po K 1-40 i K 1-70. Za sztukę porto osobno 35 hal.

Przy odbiorze 3 sztuk franko.

Zamawiać w firmie:

STABRAWA & TUREK
Kraków, Karmelicka 8.

KONKURS

Konces. Instytut Straży Nocnej w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 29, rozpisuje niniejszym konkurs na kilka posad

strażników

Warunki przyjęcia:

Wiek od 25 — 30 r. życia. Dobry stan zdrowia i nieposzlakowane życie. — Wysokość nie niżej 1 m. 68 cm. — Ukończona służba wojskowa. Pierwszeństwo mają wysłużeni żandarmi. 598

Korespondencyja

: prywatna :

Słowo 4 h — Ogłoszenie minimum 60 hal. Należytość za ogłoszenie można przysłać w markach pocztowych do Administracji.

Wdowę zamożną do lat 40, posiadającą własny znaczniejszy kapitał, któraby chciała uszczęśliwić inteligentnego wdowca z synkiem wychodząc za niego zaraz za mąż uprasza o podanie adresu pod: „Adam 10” poste-restante Kraków.

Sole do picia,
do kąpiei,
Sól morską.

Wody mineralne
tegorocznego czerpania
„**Cerebos**“

najlepszą sól stołową
zawsze suchą.

Spirytus Molla.
Mączkę Nestlę.

poleca handel

J. Wentzla
W KRAKOWIE

Telefon 14.

Telegram: Wentzl, Kraków.
Perwzorządne specjalności.

Poszukuje się zaraz
dozorcy do Teatru
„Nowości” — wzrostu wysokiego — za stałą pensją 50 K miesięcznie i mieszkaniem. — Zgłoszenia do kancelarii Teatru „Nowości” — ul. Starowiślna L. 21. 600

Fryzjerskich dwóch
zdolnych pomocników
młodszych poszukuje
zaraz, warunki korzystne.
Adres: Prokopik, Krosno. 589

Można się uśmieć do rozpuku
za **70** hal. czytając za **70** hal.

TOM ZBIOROWY

HUMORYSTY

zawiera:

MONOLOGI

○○ Aroncia Gajera ○○
○ Kantka Szmciarza ○
○○ Panny Stefci ○○

KUPLETY

Goga ○ Pisarza gminnego
Przyjaciela domu ○ ○ Falsz
○ Incognito ○ ○ ○
○ Całus do rasy trzech ○
Z kajetu 16-letniej Zosi. Groch z kapustą.
Słownik kieszonkowych andrusów
oraz 48 ilustracji.

Wysyła tylko za nadesłaniem 70 hal. pocztą
opłatnie.

Wydawnictwo „Senzacya”, Kraków, Zielona 7/n.

GUMOWE specjalności dla Panów i Pań

Prawdziwie francuskie dla panów 1. jakości prawohron. marka ochronna „Kolonia” jako najlepszą dotychczas znaną markę 8 szt. K 1-10, 6 szt. K 1-90, 12 szt. K 3-60 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracjami wysyła nieznacznie, bez podawania firmy i zawartości, dyskretnie za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należytości w markach 10 pocztowych jedyna firma tego rodzaju.

I. Kukla, Praga, Perłowa Nr. 35.

Ilustrowany obszerny polski cennik z wyjaśnieniami i fotografiami w kopercie darmo i opłatnie.

Przy zakupie towarów prosimy powoływać się na nasze inseraty.

„Dobrze że nie kupilem”

żydowskiej lichoty — było by po spodniach. Materye na ubrania z polskiej tkalni domowej Antoniego Barufa — Morczynie z podwójnie kręconych nici są nadzwyczaj trwałe a przy tem tanie.

Proszę się przekonać i zażądać darmo cennika na ubrania zimowe męskie i dziecięce. Towar który się nie podoba wymieniam, albo zwracam pieniądze.

Adres: **Antoni Baruf**

Pod opieką Św. Józefa

tkalnia

w **Korczynie**

(Galicja).

SZKOŁA BUCHALTERYI I RACHUNKOWOŚCI PAŃSTWOWEJ

HENRYKA GOTTLIEBA

zaprzysiężonego rzeczoznawcy ksiąg handlowych przy c. i k. Sądzie krajowym w Krakowie

otwiera **KURS WAKACYJNY**

przygotowawczy do egzaminu z rachunkowości państwowej, składanego w c. k. Namiestnictwie we Lwowie i do egzaminu z buchalterii pojed. i podwójnej, składanego w akademii handlowej we Lwowie lub w Krakowie. W skład tego kursu wchodzi również: korespondencyja handlowa, konwersacyja polska i niemiecka, stenografia, pisanie na maszynie i kaligrafia. Kurs ten **TRWA 3 MIESIĄCE**, a rozpoczyna się d. 1 lipca br. tak, że kandydatki i kandydaci na ten kurs zapisani będą mogli już w pierwszych dniach września do egzaminu zasiadać.

Honorarium na powyższy kurs wynosi wyjątkowo 100 koron.

■ Nauki również udziela się w drodze listownej. ■

Wpisy przyjmuje tylko do 25 czerwca włącznie

kierownik szkoły **HENRYK GOTTLIEB** w Biurze buchalteryjnym przy ul. Dietlowskiej L. 68. 572

C. K.

Zawodowa szkoła ślusarska
w Świątnikach.

L. 272.

609

KONKURS

c. k. zawodowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach górnych na 3 stypendya à 30 kor., płatne miesięcznie, poczynawszy od dnia 1 października 1913 r. — dla uczniów c. k. zawodowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach.

Pierwszeństwo w osiągnięciu stypendyum mają:

- Ukończeni czeladnicy ślusarscy, pragnący wykształcić się w swym zawodzie.
- Synowie rzemieślników, posiadający pewną praktykę w zawodzie ślusarskim.
- W razie braku kompetentów uczniowie mogący wykazać się pewną praktyką w zawodzie ślusarskim.

Podania zaopatrzone:

- w metrykę urodzin
- świadcstwo przynależności
- świadcstwo ubóstwa
- ostatnie świadectwo szkolne, jakoteż
- dowód odbytej praktyki, należy wnieść pod adresem szkoły najpóźniej do dnia 30 czerwca b. r.

Świątyniki dnia 10 czerwca 1913 r.

RZĄDOWO UPRAWNIONA

Fabryka wód mineralnych
sztucznych i specjalnych leczniczych
pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, przy ul. św. Gertrudy L. 4.

wyrabia pod kontrolą Komisji Przem. Tow. Lek. polecone przez toż Tow. Wody mineralne sztuczne, odpowiadające Składowi chemicznym wodom: Bilińskiej, Giesbühlerkiej, selterkiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalnie lecznicze, jak: Litową, Bromową, Jodową, Żelazistą, Kwaśną, oraz Wody lecznicze normalne przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż częstkowa w aptekach i drogueryach. Cenniki na żądanie franko. 12

L. 72486/1913
B. a.

Ogłoszenie licytacji!

Celem oddania w przedsiębiorstwo wykonanie robot:

- ziemnych i murarskich,
- kamieniarskich,
- ciesielskich,
- dekarzskich,
- blacharskich,
- dostawę ankier
- trawersów

przy budowie szkoły przemysłowej żeńskiej, rozpisuje Magistrat miasta Krakowa licytację ofertową.

Oferty składać można na wszystkie roboty razem, lub na każdą robotę z osobna.

Do oferty dołączyć należy kwit depozytowy ze złożonego w kasie miejskiej wadium w wysokości 2½%, sumy ofertowej.

Plany szczegółowe, jakoteż warunki ogólne i szczegółowe przeglądać można w Budownictwie miejskiem oddział A., drzwi Nr. 6 III. p. w godzinach urzędowych, od 11 do 2 godziny w południe. — W temże biurze otrzymać można formularze ofertowe i tam należy składać oferty do dnia 30 czerwca 1913 r. do godziny 12 w południe, poczem nastąpi otwarcie ofert w sali posiedzeń Magistratu.

Magistrat

stoł. król. miasta Krakowa.